

**Ceglédi Aranykatedra-díjas**

# Nekem sohasem hiányzott a csillogás



A napokban Ceglédre két pedagógus vehette át az Aranykatedra-díjat. Az egyik boldog kitüntetettel, *Béres Károlynéval*, az Erkel zeneiskola zongoratanárával ennek apropóján beszélgettünk.

**● Kislányként is erről a pályáról álmodott?**

— A családkban ez a hivatás egy életforma. Édesanyám, nagymamám, négy testvérem és a sógoraim is pedagógusok. Bár öcsém, *Halmos Béla* — akárcsak édesapám — építészmérnök, s elkanyarodott a népzenehez. Ám ő is tanítási szeretet a legjobban. Gyulán születtem, ott töltöttem a gyermekéveim.

**● Otthon muzsikáltak-e?**

— Természetesen. Hiszen mind az ötén jártunk zeneiskolába, különböző hangszeren játszottunk. Ezért aztán nemegyszer muzsikáltunk otthon együtt. Édesanyámnak nagyon szép hangja volt. Ő is részt vett a közös zenélésben. Édesapámtól tanultuk az első népdalokat. Esténként lefeküdtünk. Besütött az ablakon a holdvilág és édesapámmal énekeltek. Ő oltotta belénk a népdal szeretetét. A testvéreim már kisgyermekként jó néhány népdalversenyt meg is nyertek.

**● Ezek szerint az ön útja a zenéhez kijelöltetett.**

— Azért volt egy-két akadály. Hetedik általános iskolába jártam, amikor zongoratanárnómot, *Sipos Évát* áthelyezték Szegedre. Azt mondtam, én utána megyek. Anynyira ragaszkodtam hozzá, hogy a szüleim végül is elengedtek. Ő egyengette az utam. Később zenegimnáziumba iratkoztam. Igen ám, csak hogy szeptemberben egy tollvonással megszüntették az ország valamennyi ilyen típusú intézményét. Így kerültem a Tömörkény Gimnázium matematika tagozatára. Ám szerencsére — még ebben a tanévben — februárban úgy döntöttem, hogy visszaállítják a zene-gimnáziumokat. Valamennyien — akiket különböző osztályokba szétosztottak — zene-gimnáziumban érettségiztünk. Innen a szegedi tanárképző zongora tagozatára vezetett az utam, s egy nagyszerű pedagógusnál, *Nagyné Varjú Vilmánál* végeztem.

— Utolsó éves tanárképzés hallgatóként meghívtak tanítani a szegedi gyakorló zenei általános iskolába. Közben édesapámékat áthelyezték Gyuláról Budapestre. Én mindenképpen szüleim közelében szerettem volna maradni. Csak hogy az idő tájt miniszteriumi engedéllyel lehetett egyik megyéből a másikba áttelepülni. A fővárosba pláne. Az összhangzattan tanárom jó barátja volt a ceglédi zeneiskola akkori megbízott igazgatója. Miután éppen három zongoratanár ment el az intézményből, megkértük a külön engedélyt, hogy beléphessek Pest megyébe. Így kerültem ide a zeneiskolába 1962-ben.

**● Hogyan került Ceglédre?**

— Minden tanítványommal igyekszem megtalálni a hangnemet. Mindig egy-egy kis egyéniséghez — aki szét-szort figyelmű, mozgékony, lezser vagy éppen szorgalmas — igazítom az elképzeléseimet. A követelményeimből soha nem engedek. Úgy érzem, nem vagyok hisztis és következtelen sem.

**● Mit érzett belül, hogy kitüntették?**

— Először is meglepődtem. Ugyanis tökéletesen titokban tartották. Természetesen nagyon örültem. Ez a város zenei életének — pedagógusainak — komoly elismerése. A zene-tanítás némiképp diófaültetés. Nem biztos, hogy aki ülteti és gondozza a csemetét, gyönyörködhet is benne. Nekem megadatott ez a kegy. Remélem, hogy egy város hasznára tevékenykedtem. A férjem — aki igazgatóm is évtizedek óta — emberi, erkölcsi, pedagógiai mércéjét követtem. Örülök, hogy együtt dolgozhat(t)unk. Nem szakad meg a hagyomány sem a családkban. Mindkét lányunk zenetanár lesz.

Fehér Ferenc

**Névadó Gyálon**

## Vidéki iskola

Száll a dal, egy maroknyi kisgyerek önfeledten énekel. Ha Bartók tanár úr mindezt most látná, hallhatná, szép komoly arca örömtől ragyogna. Mert Bartók tanár úr idegenkedett a gépi zenétől, hitte és vallotta, a természetes hangokat semmi más nem pótolhatja. Ezért is maradt ránk oly kevés hangfelvétele, s film is csak néhány tíz méter. E kevésből kaptunk ízelítőt aztán az ünnepségen, melynek során a gyáli 2. sz. Általános Iskola Bartók Béla nevét vette fel. A gondosan összeválogatott műsort kis házi kiállítás egészítette ki, Bartók életútjának egy-egy mozzanatát láthattuk képekben, a tv-monitorról pedig magát a Mestert, amint az Allegro Barbarót játssza 1931-ben.

A zeneköltő Bartók után a népdalgyűjtő Bartók következett. A népdal csiszolatlan drágaköveiben gyönyörködhetünk. Abban az eredeti formában, ahogy ő lejegyezte hatvan, hetven évvel ezelőtt. Az erdélyi havasok lankáján, esztenák tövében.

Valamikor pejoratív felhanggal mondtuk ki: vidéki iskola. Gyál esete azt bizonyítja, egy iskola szellemisége nem a térképen elfoglalt helye határozza meg, hanem a tanárok, nevelők munkája s a gyerekek fogékonysága.

Mostantól ez az iskola nevében is kötődik a magyar kultúrához Bartókon keresztül. Mint Gyimesi István polgármester mondta: eddig olyan volt ez az iskola is mint a többi, a tudás betonból, üvegből és acélból készült bástyája. De 1993 tavaszával egy új korszak kezdődött, egy nagy művész szellemiségének hordozója lett.

(-m-)

## Isaszegen és Gödöllőn emlékeztek Két tavaszi ünnepet adott a múlt

(Folytatás az 1. oldalról)

Katona Tamás felidézte azokat az emléképeket, melyeket Isaszegen az elsőként, négy évvel ezelőtt, a lovashuszárokkal együtt megtartott közös ünnepségről őriz. — Soha nem felejttem, milyen érzéletes történelmi levegője támadt Isaszegnek, amikor a Szobor-hegyen állva észrevettük, hogy az erdőből — miként ez 1849-ben is történt — előbukkantak a huszárok. Arra is elevenen emlékszem, mondta az államtitkár, hogy azon a tavaszon azért jelentek meg az ünneplők körül rendőrök, hogy felügyeljék az eseményeket. Ma pedig már ránk vigyázni jöttek.

Ennek a változásnak az értékelésénél ismét csak a múltba tekintett a történész-államtitkár. *Olyan magyar győzelem volt az 1848-as tavaszi pesti forradalom, illetve az egy esztendővel később lezajlott hadjárat, melyeknek hatására élni, dolgozni, termelni kezdett az ország. S ezek közül a jelentős események közül is kiemelkedik az isaszegi csata, amely közvetve elősegítette minden idők leg-*

szőbb magyar függetlenségi nyilatkozatát.

A mával ekképpen vont párhuzamot Katona Tamás: hasonlóan nehéz és sorsfordító éveket él ma is ez az ország. Ugyanakkor példamutató és egyben példátlan türelemmel viseli a magyar nép az átalakulás nehézségeit. Ez ad bizodalmat abban, hogy *ismét megvalósítható ebben az országban mindaz, amiért 1848-49-ben harcolt a nép.* Ennek az évszázadnak a végére meghozza gyümölcsét e szorgalmas, türelemmel, lelkesedéssel viselt országépítés.

Az isaszegi ünnepség végén a vendégek és a lakosság megkoszorúzza a Honvéd-emlékművet.

A Történelmi Lovas Egységet igazodva az 1849-es tavaszi hadjárat eseményeihez, április 7-én Gödöllőre érkezett, ahol a Városháza előtt *Gémesi György* polgármester méltatta az ünnep jelentőségét. Az egybegyűltek ezután megkoszorúzták a helyi temetőben található emlékművet.

Mallár Éva

## Tájékoztató a megyeházán

### Választási főpróba

(Folytatás az 1. oldalról)

Ennek a választásnak két szempontból is óriási a jelentősége — mondta az előadó. — Az egészségbiztosítási és a nyugdíj-biztosítási önkormányzatok megválasztásával a társadalombiztosítási rendszer, a társadalombiztosítási igazgatás és a pénzzel való gazdálkodás teljesen új rendszere alakul ki.

Új szavazatösszesítési rendszert dolgoztak ki, amelynek most lesz a főpróbája, s valószínű, hogy ezt alkalmazák majd a jövő évi országgyűlési választásokon is. Felhívta a figyelmet arra, hogy a

munkahelyi szavazókörök esetében nem a mozgósító szakszervezeteknek, hanem a munkahelyi vezetőknek kell április 26-áig a telephely szerinti jegyzőhöz eljuttatni a listát. A szavazatszám-láló bizottság akkor működőképes — mondta —, ha legalább három tagja van. A helyi választási bizottságoknak pedig ötagúknak kell lenni. A választások eredményeként létrejövő országosan egy egészségbiztosítási, és egy nyugdíj-biztosítási önkormányzat tíz, illetve harminckét taggal.

Árpási Mária



Látjuk a belső szerveket! Kés nélkül műtétek! MI SEGÍTÜNK!

Gyermekvitiligo, meszesedés, reuma, prosztatata, magas és alacsony vérnyomás, gerinc-, fej-, szív- és tüdőbántalmak, gyomorfekély, máj- és bélrendszeri rendellenességek, epekő, vesekő, pajzsmirigy-elégtelenség, zöldhályog, rövidlátás, távollátás, aranyér, fül- és orrgyulladás, ekcéma, pikkelysömör, lábszárfekélyek. Nyomtatlanul eltűn-feljük az anyajegyeket és a szemölcsöket.

Vinogradov Valentyin és Vinogradova Tatjana

Rendelő: Kecskemét, Dohnányi Ernő u. 47. (Vacs köz, 16-os autóbussz) Rendelés: hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton, 10-től 13 óráig és 14-től 18 óráig.

## Hétköznapok

# Minden jóra fordul

Szüleinktől örökségül kapott batyunkba — még ha testvérek vagyunk is — más-más megosztásban tarisznyázták testi, lelki, szellemi jussunkat. Egyazon fészekaljából mintha csak kakukktójtás került volna a többi közé, nemegyszer olyan „madár” kel ki, melyre tulajdon anyja sem ismer rá. De maradunk csak a madárvilágból ismert hasonlatnál: a kakukktójtás kikelve ép úgy megkap mindent az anyamadtól, sőt falánksága révén még többet is, mint társai.

Mint mindenik, ez sem egy jó hasonlat, de talán sejtet valamit abból, amit a szentendrei S. Mária néni mesélt.

— Két gyerekem van, Károly a nagyobbik, Árpika a kisebb. Két év közöttük a különbség. Mondanom sem kell, egyformán neveltem mindkettőjüket. Abból, amim volt, mindkettő egyformán kapott. Míg aprók voltak, nem is sejtettem, hogy ennyi-

re különböző természet lakozik bennük. Hogy az arcvonásai nem hasonlítanak, az megcsik, de hogyan különbözhet ennyire lélekben ugyanazon szülő két gyermeké, azt nem tudom megérteni.

Míg kicsik voltak, mindkettőt szófogadó volt, okos, értelmes gyerekek. Az apjuk ugyan kályhás volt, de sok ész szorult bele. Mindig mondogatta szegény, ha nincs háború, még sokra vihette volna. Gyönyörű kézírása volt és százával tudott verseket kívülről. Amúgy jó ember volt, de elkezdett italozni. Csúnya emberré vált az italtól, mindenért minket okolt, szidott, ki-zavart a házból. Szenvedett ő is bizonyára, de bennünket is meggyötört. Károly fiam olyan tizennygy éves forma lehetett, amikor rajtaptam,

hogy dohányzik. Két év múlva már az italhoz is hozzányúlt, megéreztem a leheletét, de azért nem volt baj a tanulással, leérettségizett. Neki is gyönyörűsége volt, s ha udvarolt, tucatjával írta a verseket a kislányoknak. Talán tovább is tanult volna, de az apja nem engedte. „Én nem tanulhattam, s lám, megélek a kezem munkájából. Nekem itt ne urizáljon!” Valami irodalmi munkát szeretett volna a gyermek, de olyant nem kapott. Tengett-lengett egy darabig, aztán az apja maga mellé vette. Most már együtt rúgtak be, együtt csinálták a cirkuszt.

Árpika egészen más természet volt, nem volt neki különösen szép írása, nem is írt verseket, de jól tanult, nem cigarettázott, nem ivott és en-

gem mindig megpártolt. Miután leérettségizett, úgy ment el felvételizni az egyetemre, hogy itthon nem is tudtunk róla, még nekem sem mondta el, csak miután megvolt az eredmény, hogy sikerült a vizsgája. Én büszke voltam rá, de az apja és a testvére irigyelték. Gorombák voltak hozzá, főleg ha ittak, fenyegették, hogy egy vasat se kap, majd meglátja, úgysem végzi be az egyetemet. De Árpika erősebb volt náluk, gyerekekkel foglalkozott, merthogy számtantanárnak készült, ösztöndíja is volt.

Karcsi meg mindinkább megindult a lejtőn, már nem járt be dolgozni, ivott, az apjával sem egyezett már, napokra eltűnt otthonról, majd újra előkerült. Beperelelték tartásdíjért, de hogy ne kelljen

fizessen, inkább otthagya az állását.

Árpika elvégezte az egyetemet, megnősült. Hajdú-Biharban, Debrecen mellett tanítanak a feleségével. Én meg magamra maradtam ezzel a két emberrel, míg nem a férjem két évvel ezelőtt meghalt. Ekkor „csoda” történt. Az apja halála után Karcsi fiamat mintha kicserélték volna, mintha megszokadt volna benne valami. Vigasztalt, segített. Amikor Árpika gyerekektől hazalátogattak, nem győzött a kedvükbe járni. Elment dolgozni a kőművesekhez, elvett egy asszonykát egy gyerekkel, és ami a legfontosabb, nem iszik. Egy fél éve, hogy én is náluk lakom. Ő lett az én vigasztalom, támaszom öreg koromra. Ő most az én legjobb fiam. Árpikát egy évben kétszer látom, ha látom, de Károly fiam mellett van mindig. Én azt mondom, csak bízni kell, egyszer minden jóra fordul.

Paizs Tibor